

КАРЛ МАЙ

ФИ-ФОБ, ДУХЪТ ЗАКРИЛНИК

Превод от немски: Любомир Спасов, 1997

chitanka.info

На източния бряг на Пямела, ръкав на Айръеиди (Иравади), се издигаше една прочута индийска смокиня. Дървото имаше далеч над сто големи и около петстотин по-малки ствола. В сянката му вирееха лъскави лаврови и клонести миртови видове редом с широколисти банани и дългоценен бамбук с изящни метлички по върховете. Пъргави маймуни и шарени катерички се гонеха нагоре-надолу по въздушните корени на индийската смокиня и увивната растителност на палмата ротанг, а разкошните птици на Индия гнездяха с хиляди из широкия листат свод.

Под него лагеруваше и едно много смесено човешко общество. Имаше двама англичани — мистър Фелпс и мистър Шауър, по-нататък един китайски търговец на име Фи, един Дао-пунг-кхао и един Дао-пунг-дам, сиреч един „белокоремест“ и един „чернокоремест“ жител на Лаос, двама кадунци и накрая двама местни бирманци пегу.

Фи, китаецът, беше препасал две стари саби и си бе прикачил за пред компанията званието „чунг-фу“, тоест „старши лейтенант“, и се бе нагърбил с ролята на преводач между англичаните и индокитайците. Въпреки сабите си той беше голям безмълвец.

Туземните жители ходеха боси и не носеха нищо друго освен тънки роби с дълги ръкави. Двамата лаосци пък имаха само лангути — парче памучен плат, увит около хълбоците им. Всички бяха въоръжени с изработваните в страната качински кремъклийки.

Компанията тъкмо се бе заела с яденето, което се състоеше само от печена риба. Същевременно се водеше разговор, чиято тема явно бе много занимателна, тъй като всеки се стараеше да крещи, колкото му глас държи, а китайският чунг-фу дрънкаше ужасно с дългите си саби. Само англичаните мълчаха, защото мистър Фелпс имаше половин риба в устата си, а мистър Шауър напразно опитваше да се добере до една безсрамна рибешка кост, промъкнала се дълбоко в гърлото му.

— Тин шат квай тин, ти шат квай ти! (Всяко нещастие, идващо от небето, се връща пак на небето и всяко нещастие, идващо от земята, се връща отново на земята!) — извика китаецът. — Аз произхождам от Пат-фай, Осемте прочути племена, и не се страхувам! Щом чу-киачин, жрецът, каза, че манг-тхрас са извършили злото деяние, то това деяние ще се върне при тях! Те ще получат своето наказание и ще върнат плячката.

— Да — пригласи Лао-пунг-кхао, белокореместият лаосец. — Моят фи-фоб каза истината. Той никога не ме е лъгал. Манг-тхрас са крадците. Те трябва да върнат часовника...

— ... и да изтърпят наказанието си, повелих аз — вметна китаецът. — Ако потеглим сега, след един час ще бъдем при тях. Аз съм бил яо-чанг-ти^[1] и умея да се оправям с такива мошеници. Таканг, Пъкълът, е твърде добър за тях. Аз ще им дам един предвкус за него. Те ще опитат ужасната пръчка!

Той стана и отрязва няколко кухи стебла от растящите наоколо ротанг и ги затъкна в колана до сабите.

Предната вечер англичаните бяха посетени от няколко туземци от племето манг-тхра, които желаеха да разменят плодове срещу тютюн. Размяната се състоя, но когато манг-тхрас си тръгнаха, мистър Шауър установи липсата на скъпоценния си часовник, който имаше ни повече, ни по-малко от шест различни циферблата и се навиваше веднъж на четиринайсет дена. Всяко търсене се оказа напусто и ето как бе решено да повикат от близкото селище на пегу един бонз, който да говори с фи-фоб на белокореместия лао.

Всеки индокитаец от племето дао притежава фи-фоб, домашен дух закрилник, който носи със себе си при пътуване. Духът може да обитава какъв да е предмет и да отговаря на всякакъв въпрос, отправян му от неговия повереник чрез някой бонз или кхру^[2].

Духът закрилник на Лао-пунг-кхао, изглежда, беше душата на някое мезозойско влечуго, защото обитаваше едно празно крокодилско яйце, което белокореместият беше провесил на една връв около врата си. Бонзът беше поискал да го въведат в нещата и се бе отдалечил за кратко с яйцето. После съобщи срещу заплащане от половин тикал^[3], фи-фоб го бил уведомил, че манг-тхрас са крадците. По особеното настояване на китаеца компанията на утрото бе потеглила да намери мошениците и да ги накара да върнат грабежа. Двамата англичани тайно се подсмиваха на тази история с духа, но също мислеха, че часовникът може да се намира единствено при манг-тхрас и следователно проявиха готовност да ги навестят.

Ето че приключиха с храненето. Мистър Фелпс беше погълнал благополучно половината риба, а мистър Шауър също така щастливо бе извадил рибешката кост отново на бял свят. Потеглиха.

Отпред крачеше китаецът в качеството си на чунг-фу. Следваха го англичаните, а зад тях кретаха другите в гъши марш. Вървенето в редица се налагаше от затрудняващата движението буйна растителност.

Скоро гората на индийската смокиня лежеше зад тях. Сега се движеха между стройни палми, тамаринди и отрупани с цвят памукови дървета. Под рехавия сенник на папаята ярко блестяха пъстрите цветове на хибискуса и дори дивата бенгалска роза се бе поселила тук. На местата, където почвата бе по-суха, цъфтяха карамфилови дървета, наричани тук дарахс, и исполински видове димар, доставящи лак и гуми, протягаха нависоко върхари.

Компанията тъкмо бе прекосила един бананов гъсталак и насреща ѝ се зададоха четирима мъже. Предният от тях беше с почти бял цвят и носеше облеклото на хоей-хоей, другите трима бяха туземни жители. „Хоей-хоей“ са наричани там мюсюлманите, които са многобройни и често въртят доходна търговия. Едва съгледал мюсюлманина, китаецът се провикна много вежливо:

— Чинг чинг!^[4]

Онзи спря, погледна го с учудване и презрение и отговори:

— Ти тук, Се-пен-тзе, Син на плитката? Има ли изобщо местност, която да е сигурна от теб?

И обръщайки се към англичаните, чиито костюми издаваха към кой народ принадлежи, продължи на английски:

— Този човек беше бирник, но понеже задържаше данъците за себе си, бе принуден да бяга. Сега е навсякъде и се занимава с всички, което не е честно. Ако сте го наели за водач и преводач, внимавайте за джобовите си! От неговите пръсти нищо не е сигурно.

„Старши лейтенантът“ понечи да се защити, ала бе сръган в ребрата от кремъклияката на хоей по такъв начин, че отскочи чак до последния пегу-бирманец.

Мистър Шауър вдигна ръка за поздрав и каза:

— Well, сър, моят часовник изчезна!

— Тъй! Накъде се запиля!

— При манг-тхрас, както каза фи-фоб.

— Разкажете, моля!

Мистър Шауър представи нещата. Хоей го изслуша внимателно и обръщайки се към китаеца, каза:

— Аз идвам тъкмо от манг-тхрас. Колибата им се намира там зад дърветата джунатил. От тях чух, че вчера са били при вас, и съм убеден, че те са ви окрали. Сега ще се върна и ще търся заедно с вас. Горко им, ако намерим часовника!

— Имаш право, твое превъзходителство Куо-Нган! — отговори зарадван „бившият бирник“. — Аз вече отрязах пръчки, с които ще подкрепя мъдрите приказки на фи-фоб.

Той показва пръчките от ротанг, които носеше. Хоей се изсмя късо и изрази съгласие:

— Това е добре! Аз повече от теб ще се погрижа да не влезе носенето ти напразно. А сега напред!

Подсилената колона се раздвижи отново, начело с тримата придружители на хоей. Този обаче закрачи последен зад китаеца.

Когато малкото шествие отмина дърветата джунатил, теренът пропадна почти отвесно в дълбока цепнатина, през която бе легнал като естествен мост стволът на едно могъщо дърво гурджун, обрасло с каква ли не пълзяща растителност. От другата страна извисяваше чадъра си от перести жилести листа едно исполинско дърво вудоил, под което се намираше жалката колиба на манг-тхрас. Жителите стояха на открито под един навес.

Тримата спътници на хоей изтичаха бързо като котки по прилегналия дървесен ствол. Двамата достопочтени англичани и тлъстите лаосци ги последваха по-бавно и по-предпазливо, макар стволът да бе толкова дебел, че няколко души спокойно можеха да вървят един до друг. Другите се позабавиха с преминаването, и то заради един привидно вежлив спор между хоей и китаеца. Вторият искаше да пусне първия да мине напред, но този настояваше да бъде последен. Той сигурно си имаше нещо наум и наблюдаваше със зорко око всяко движение на „събирача на данъци“.

Най-сетне всички се намериха отвъд при колибата и сега хоей съобщи на жителите причината за своето връщане, а именно подозрението в кражба. Китаецът се възползва от този миг да метне бързо някакъв предмет върху направения от бамбукови пръти навес. Беше убеден, че никой не го е забелязал, но мюсюлманинът го видя.

Манг-тхрас уверяваха, че нищо не знаят за кражбата. Един изнесе една препарирана птица и каза:

— Ние сме невинни. Не крадем, макар да сме много бедни. Ето моят фи-фоб. Ако накарате да го запитат, той веднага ще ви каже къде се намира крадецът!

Чувствайки се сега сигурен, китаецът изпъчи гърди. Измъкна ротанговите пръчки и извика заплашително:

— Аз съм чунг-фу-тзъ, повелител на старши лейтенантите. Ние ще претърсим всичко тук и открием ли крадеца, ще яде пердах, додето издържат ротангите, а после като специално наказание ще изяде онзи фи-фоб, чрез който сме го открили!

— Сериозно ли го казваш, чин-ти-чунг-фу (възвишени старши лейтенанте)? — попита хоей.

— Мислиш, че се майтапя? Не лежи ли и върху нас подозрение? Аз ще ви оневиня, като открива разбойника.

— Тогава нека бъде твоето височайше разпореждане. Върху крадеца ще се сипят удари, додето ротангите се строшат, а сетне ще трябва да изяде онзи фи-фоб, чрез който е бил открит.

— Прав си. Аз го казах и така си остава!

Сега започна грижливо претърсване на колибата. Мизерна като нея бе и покъщнината ѝ. Няколко веhti глинени съда до едно окаяно огнище, в което още тлееха въглените на полуизгорели дърва, една разръфана тръстикова кошничка за съхраняване на сирибиси^[5], обкръжена от стотици хапещи мухи. Това беше всичко, което жалкото помещение съдържаше. По стените навред пълзяха отвратителни буболечки. Хоей съгледа един добре израсъл тлъст гекон^[6], прилепил се лениво и морно в един ъгъл. Взе го незабелязано и го пхна в джоба на кафтана си.

Естествено часовникът не беше намерен. Китаецът ругаеше и крещеше, а манг-тхрас трепереха от страх. Той поиска да бъдат шибани един след друг, докато крадецът си признае деянието.

— Стой! — обади се тогава хоей. — Аз също имам един фи-фоб, и то жив. Той никога не ме е подвеждал и сега ще ни покаже къде се намира часовникът. Излезте! И горко после на крадеца!

Всички го последваха във вратата на колибата. Той пристъпи до ъгловата разпънка на навеса, където китаецът бе хвърлил часовника, и извади гекона от джоба.

— Ето го моят фи-фоб — обясни. — Внимавайте колко бързо ще ни обслужи!

Престори се, сякаш дава някаква тиха заповед на животното, и го остави на земята. Геконът е нощно животно и не може да понася дневната светлина. Гущерът опита незабавно да се добере до някое тъмно кътче и се покатери бързо по пръта, за да намери закрила под покрива.

— Фи-фоб отива нагоре! — извика хоей. — Значи часовникът трябва да се намира там. Погледнете горе!

Всички забелязаха едно малко жълто пакетче, което бе свалено с помощта на бамбукова върлина. Беше часовникът, увит в един от онези малки шарфове, които монголци и китайци толкова използват като подарък от вежливост. Разбра се, че самият „старши лейтенант“ е крадецът.

Отначало той отричаше, но накрая принудително си призна деянието.

— Сега ще вкусиш собствената си присъда — каза хоей. — Ще гризкаш моя фи-фоб и ще се наслаждаваш на ротангите, докато изчезне в голямата ти уста!

— Yes! — ухили се мистър Фелпс. — A very pleasure!^[7]

Крадецът възрази с високо крещене, но напразно. Един манг-тхра, зарадван, че може да отмъсти за нанесеното оскърбление, свали гекона и с едни удар на ножа го умъртви. Гущерът беше сложен върху тлеещите въглени, изду се бързо и се пръсна. Сега беше разфасован. Шестима индийци сграбиха китаеца и го събориха на земята. Притискан здраво към нея, той бе принуден да поеме с крещяща уста едно подир друго парчетата от печения фи-фоб. При всяка съпротива върху него изсвистяваше собствената му ротанг. Гримасите, които правеше, бяха неописуеми.

Най-сетне наказанието беше изпълнено. Той скочи, разтърка си най-пострадалите места и извика:

— Тин-чу-ти-чу, янг чу! (Господарю на небето, господарю на земята, господарю на водата!) Стига ми!

— Още далеч не ти стига! — отговори хоей. — Разкарай се незабавно оттук, иначе започваме отново!

— Yes, yes! — кимна мистър Шауър доволен. — This execution is an extraordinary delight! (Това изпълнение на присъда е изключително удоволствие!)

— Не, не — отвърна някогашният събирач на данъци. — Аз съм ваш водач и преводач. Аз съм чунг-фу. Какво ще правите без мен?

— Няма нужда от теб, мошенико — отговори хоей. — Аз самият ще отведа инг-ки-ли^[8] до реката, а после ще им подбера друг водач. Сега изчезвай да не те гръмна! Но се сбогувай учтиво, Сине на небето, ако не искаш да опиташ пак ротангите!

Вдигна пушката и се прицели в китаеца. Онзи подскочи от страх, направи най-дълбокия си поклон и извика:

— Чинг-леа! (Сбогом!) И-лу-фу-зинг! (Нека звездата на щастието ви съпътства във вашето пътуване!)

После хукна от място, премина по дървото гурджун и в следващия миг се изгуби между стволите на групата дхунатил.

— Тиен-пен-тзе! (О, небесна плитко!) — обади се белокореместият лао. — Той търчи там с фи-фоб в тялото! Дано всички крадци ги сполети същото!

— Yes! — ухили се мистър Шауър, докато прибираше часовника си.

[1] Яо-чанг-ти — събирач на данъци, бирник — б.а. ↑

[2] Кхру — заклинател на духове — б.а. ↑

[3] Тикал — монетна единица в Сиам — б.а. ↑

[4] Добър ден! ↑

[5] Сирибиси — нарязани плодове — б.а. ↑

[6] Гекон — брадавичест нощен гушер — б.а. ↑

[7] Чудесно удоволствие — б.пр. ↑

[8] Инг-ки-ли — англичани — б.а. ↑

Издание:

Band 48. Das Zauberwasser. Karl May Verlag, Bamberg

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.